

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 6. novembra 2014*

„Neizpolnitev obveznosti države — Komunalna odpadna voda — Direktiva 91/271/EGS — Člena 3 in 4 — Obveznost zbiranja — Obveznost čiščenja“

V zadevi C-395/13,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU, vložene 12. julija 2013,

Evropska komisija, ki jo zastopata O. Beynet in E. Manhaeve, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Belgiji, ki jo zastopata T. Materne in J.-C. Halleux, agenta, skupaj z E. Gilletom in A. Lepiècom, odvetnikoma,

tožena stranka,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, A. Rosas, E. Juhász (poročevalec), D. Šváby in C. Vajda, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. maja 2014,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

- 1 Evropska komisija s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Kraljevina Belgija s tem, da ni zagotovila zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode za 57 aglomeracij s populacijskim ekvivalentom (v nadaljevanju: PE) med 2000 in 10.000, ni izpolnila obveznosti iz členov 3 in 4 Direktive Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 26, v nadaljevanju: Direktiva).

Pravni okvir

- 2 V tretji in osmi uvodni izjavi Direktive je navedeno:

„[...] za preprečitev škodljivih vplivov na okolje zaradi odvajanja nezadostno obdelane komunalne odpadne vode [je] splošno potrebno sekundarno čiščenje komunalne odpadne vode;

[...]

[...] potrebno [je] spremljati čistilne naprave, sprejemne vode in odlaganje blata, da bi zagotovili varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja odpadnih voda.“

- 3 Člen 1 Direktive določa:

„Ta direktiva ureja zbiranje, čiščenje in odvajanje komunalne odpadne vode ter čiščenje in odvajanje odpadne vode iz določenih industrijskih sektorjev.

Cilj te direktive je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi zgoraj navedenega odvajanja odpadne vode.“

- 4 Člen 2 Direktive določa:

„Za namene te direktive pomeni izraz:

1. ‚komunalna odpadna voda‘ odpadno vodo iz gospodinjstev ali mešanico odpadne vode iz gospodinjstev s tehnološko odpadno vodo in/ali s padavinsko vodo;

[...]

4. ‚aglomeracija‘ območje, kjer je poseljenost in/ali gospodarska aktivnost zgoščena v takšni meri, da je možno zbiranje odpadne vode in odvajanje v komunalno čistilno napravo ali končno mesto izpusta;

5. ‚kanalizacijski sistem‘ sistem kanalov, ki zbira in odvaja komunalno odpadno vodo;

6. ‚1 PE (populacijski ekvivalent)‘ organsko, biološko razgradljivo breme, ki ima petdnevno biokemijsko porabo kisika (BPK5) 60 g kisika na dan;

7. ‚primarno čiščenje‘ čiščenje komunalne odpadne vode s fizikalnim in/ali kemičnim postopkom, ki vključuje posedanje trdnih delcev, ali drug postopek, pri katerem se BPK5 surove odpadne vode pred izpustom zmanjša za vsaj 20 %, vsebnost neraztopljenih snovi surove odpadne vode pa se zmanjša za vsaj 50 %;

8. ‚sekundarno čiščenje‘ čiščenje komunalne odpadne vode po postopku, ki večinoma vključuje biološko čiščenje s sekundarnim posedanjem, ali drug postopek, v katerem se upoštevajo zahteve, določene v tabeli 1 Priloge I;

[...]“

5 Člen 3 Direktive določa:

„1. Države članice za vse aglomeracije zagotovijo kanalizacijske sisteme za komunalno odpadno vodo

[...]

— najkasneje do 31. decembra 2005 za tiste s PE med 2000 in 15.000.

[...]

Če ureditev kanalizacijskega sistema ni upravičena, bodisi ker ne bi bilo ustrezne koristi za okolje bodisi ker bi bili stroški previsoki, se uporabijo individualni sistemi ali drugi primerni sistemi, ki dosežejo enako raven varstva okolja.

2. Kanalizacijski sistemi, opisani v odstavku 1, morajo zadostiti zahtevam iz Priloge I(A). [...]“

6 Člen 4 Direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo, da bo komunalna odpadna voda, ki vstopa v kanalizacijske sisteme, pred izpustom obdelana v sekundarnem postopku čiščenja ali primerljivem postopku, kot sledi:

[...]

— najkasneje do 31. decembra 2005 za izpuste v sladke vode in v estuarije iz aglomeracij s PE med 2000 in 10.000.

[...]

3. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, opisanih v odstavkih 1 in 2, morajo izpolnjevati ustrezne zahteve iz Priloge I. B. [...]

4. Obremenitev, izražena s PE, se izračuna na podlagi najvišje povprečne tedenske obremenitve, ki se v enem letu dovede v čistilno napravo, pri čemer se ne upoštevajo neobičajne okoliščine, kot je na primer velika količina padavin.“

7 Člen 15(1) Direktive določa:

„Pristojne oblasti ali ustrezni organi spremljajo:

— izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, da bi preverili, če izpolnjujejo zahteve iz Priloge I. B, v skladu s kontrolnimi postopki, določenimi v Prilogi I. D,

[...]“

8 Priloga I k Direktivi, naslovljena „Zahteve za komunalno odpadno vodo“, določa:

„A. Kanalizacijski sistemi [...] Kanalizacijski sistemi morajo upoštevati zahteve pri čiščenju komunalne odpadne vode. K načrtovanju, izgradnji in vzdrževanju kanalizacijskih sistemov je potrebno pristopiti v skladu z najboljšim tehničnim znanjem, brez nepotrebnih stroškov, pri čemer je potrebno posebno pozornost nameniti:

- količini in značilnostim komunalne odpadne vode,
- preprečevanju puščanja,
- omejevanju onesnaženja sprejemnih voda zaradi preplavljanja voda ob neurjih.

B. Izpust iz komunalnih čistilnih naprav v sprejemne vode [...]

1. Komunalne čistilne naprave morajo biti načrtovane ali prilagojene tako, da je možno vzeti vzorec vtočne odpadne vode in iztočne prečiščene vode pred izpustom v sprejemne vode.
2. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki so podvrženi čiščenju v skladu s členoma 4 in 5, morajo izpolnjevati zahteve iz tabele 1.

[...]

D. Referenčne metode za spremljanje in vrednotenje rezultatov

1. Države članice zagotovijo, da se uporablja metoda spremljanja, ki zadošča vsaj ravni spodaj opisanim zahtevam.

[...]

2. Pretočno ali časovno sorazmerni 24-urni vzorci se zbirajo vedno v isti, dobro opredeljeni točki na iztoku in po potrebi na vtoku čistilne naprave, da bi spremljali skladnost z zahtevami za izpustno odpadno vodo, določenimi v tej direktivi.

Uporablja se dobra mednarodna laboratorijska praksa, s katero se čim bolj zmanjša degradacija vzorcev med zbiranjem in analizo.

3. Najmanjše letno število vzorcev se določi glede na velikost čistilne naprave in se jih zbira v rednih časovnih presledkih skozi celo leto:

- PE od 2000 do 9999:

12 vzorcev v prvem letu.

štiri vzorce v naslednjih letih, če je možno pokazati, da je voda v prvem letu ustrezala določbam Direktive; če eden izmed štirih vzorcev ne ustreza, je potrebno v naslednjem letu vzeti 12 vzorcev.

[...]“

- 9 Naslova točk A in B Priloge I k Direktivi napotujeta na opombo, v kateri je navedeno:

„Ker v praksi ni mogoče zgraditi kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav tako, da bi lahko prečistili vso odpadno vodo v razmerah, kot je neobičajno močno deževje, morajo države članice določiti merila za zmanjšanje onesnaženja zaradi preplavljanja vode ob neurjih. Ta merila lahko temeljijo na stopnji redčenja ali zmogljivosti v razmerju na tok ob suhem vremenu ali pa določajo neko sprejemljivo število preplavljanj na leto.“

- 10 Naslov tabele 1 Priloge I je „Zahteve za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, ki so predmet določb členov 4 in 5 te direktive“. V tabeli je navedeno:

„Parametri	koncentracija	najnižji odstotek zmanjšanja [...]	[...]
Biokemijska potreba po kisiku (BPK5 pri 20 °C) brez nitrifikacije [...]	25 mg/l O ₂	70-90 40 po členu 4(2)	[...]
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	125 mg/l O ₂	75	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]“

- 11 Za naslovom te tabele je določeno, da se „[u]porabljajo [...] vrednosti za koncentracijo ali za odstotek zmanjšanja“.

- 12 Naslov tretjega stolpca navedene tabele 1 napotuje na opombo, v kateri je navedeno:

„Zmanjšanja glede na vrednost iz dotoka.“

- 13 Naslov druge vrstice te tabele napotuje na opombo, v kateri je navedeno:

„Ta parameter je mogoče nadomestiti z drugim: celotnim organskim ogljikom (TOC) ali celotno potrebo po kisiku (TOD), če je mogoče vzpostaviti razmerje med BPK5 in parametri.“

- 14 Iz tabele 1 Priloge I k Direktivi je razvidno, da mora „[b]iokemijska potreba po kisiku (BPK5 pri 20°C) brez nitrifikacije“ izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, ki so predmet določb členov 4 in 5 Direktive, izpolnjevati pogoj najvišje koncentracije 25 mg/l kisika ali biti zmanjšana za najmanj 70 % v primerjavi z vrednostmi iz dotoka teh naprav in da „kemijska potreba po kisiku (KPK)“ teh izpustov ne sme presegati najvišje koncentracije 125 mg/l kisika ali mora biti zmanjšana za 75 % v primerjavi z vrednostmi iz dotoka navedenih naprav.

Predhodni postopek

- 15 Komisija je z dopisom z dne 29. maja 2007 od belgijskih organov zahtevala, naj ji posredujejo podatke v zvezi s svojim izpolnjevanjem obveznosti zbiranja in čiščenja, ki sta določeni v členih 3 in 4 Direktive. Ti organi so na to zahtevo odgovorili 15. julija 2009. Iz preučitve tega odgovora je bilo razvidno, da določbe členov 3 in 4 Direktive v primeru znatnega števila aglomeracij s PE več kot 2000 in manj kot 10.000, imenovanih „majhne aglomeracije“, niso bile spoštovane. Komisija je zato 25. novembra 2009 Kraljevini Belgiji poslala uradni opomin.
- 16 Komisija je po preučitvi odgovora, ki so ga belgijski organi na ta uradni opomin podali z dopisoma z dne 29. januarja 2010 in 10. marca 2010, ugotovila, da več aglomeracij še naprej ni spoštovalo določb členov 3 in 4 Direktive. Kraljevini Belgiji je zato 28. aprila 2011 poslala obrazloženo mnenje. Komisija

je po tem, ko so belgijski organi odgovorili na obrazloženo mnenje, in po izmenjavi dokumentov ugotovila, da 57 aglomeracij tako iz flamske kot valonske regije še vedno ni spoštovalo določb Direktive, zaradi česar se je odločila vložiti to tožbo.

Tožba

Trditve strank

- 17 Komisija se sklicuje na točko 25 sodbe Komisija/Španija (C-219/05, EU:C:2007:223) in zatrjuje, da člen 3(1) Direktive določa obveznost zbiranja, ki je v skladu s sodno prakso Sodišča obveznost natančnega rezultata, oblikovana jasno in nedvoumno, da bi v roku, ki ga določa Direktiva, vsa komunalna odpadna voda iz aglomeracij vstopila v kanalizacijske sisteme. Člen 4(1) Direktive naj bi določal obveznost čiščenja, v skladu s katero morajo države članice zagotoviti, da je vsa komunalna odpadna voda, ki vstopa v kanalizacijske sisteme, ki so bili vzpostavljeni na podlagi člena 3 Direktive, pred izpustom v sprejemne vode prečiščena v sekundarnem postopku čiščenja ali primerljivem postopku, ki se izvede tako, da omogoča izpolnjevanje zahtev, določenih v tabeli 1 Priloge I k Direktivi.
- 18 Poleg tega je iz osme uvodne izjave Direktive razvidno, da morajo države članice zagotoviti, da se uporabi metoda spremljanja čistilnih naprav, ki izpolnjuje zahteve, opisane v točki D Priloge I k Direktivi. Tako po mnenju Komisije dejstvo, da čistilna naprava obstaja in da je bilo njeno obratovanje ugotovljeno na podlagi enega samega vzorca, pri ocenjenih vrednostih katerega naj bi upoštevale zahteve iz tabele 1 Priloge I k Direktivi, ne zadostuje za dokaz, da je čiščenje komunalne odpadne vode, opravljeno s to napravo, v skladu z zahtevami iz člena 4 Direktive. Države članice morajo namreč zagotoviti, da se v skladu z zahtevami iz točke D Priloge I k Direktivi dobro obratovanje čistilnih naprav spremlja z odvzemom vsaj 12 vzorcev letno.
- 19 Komisija navaja, da se Direktiva ne uporablja za aglomeracije s PE manj kot 2000, tako da to, da komunalna odpadna voda, ki ustreza PE manj kot 2000, ni bila zbrana, samo po sebi ne pomeni kršitve člena 3 Direktive. Poleg tega je Komisija ne glede na to, da Direktiva določa 100-odstotno stopnjo za zbiranje, pri izvajanju svoje diskrecijske pravice, da sproži postopek za ugotavljanje kršitve, v obravnavani zadevi ugotovila, da je 98-odstotna stopnja za zbiranje zadostovala, pri čemer je prav tako zahtevala, da preostala 2 % nezbrane obremenitve ne predstavljata PE, ki je višji ali enak 2000. Komisija se sklicuje na točko 25 sodbe Komisija/Grčija (C-440/06, EU:C:2007:642) in zatrjuje, da ker nekatere aglomeracije nimajo na voljo sistemov, ki bi jim v skladu z zahtevami člena 3 Direktive omogočali 98-odstotno zbiranje komunalne odpadne vode, ki jo izpustijo, je obveznost, da so vsi izpusti obdelani v sekundarnem postopku čiščenja ali primerljivem postopku, določena v členu 4(1) Direktive, še toliko manj izpolnjena.
- 20 Komisija je na podlagi navedenega ugotovila, da položaj aglomeracije flamske regije ni v skladu s členom 4 Direktive in da položaj 56 valonskih regij ni niti v skladu s členom 4 niti s členoma 3 in 4 Direktive skupaj.
- 21 Belgijska vlada izpodbija trditev Komisije, da je treba skladnost obratovanja čistilne naprave z zahtevami iz člena 4 Direktive presojati ob upoštevanju točke D Priloge I k Direktivi. Obstajala naj namreč ne bi nobena pravna podlaga, ki bi določala enoletno trajanje vzorčenja, saj se člen 4 Direktive ne sklicuje na točko D Priloge I, ampak na točko B te priloge, ki pa naj ne bi določala, da je treba vzorce vzeti vsaj v prvem letu po tem, ko je čistilna naprava začela delovati, da bi se štelo, da je zadevna aglomeracija v skladu s členom 4 Direktive.

- 22 Belgijska vlada navaja, da se člen 15 Direktive sklicuje na točko D Priloge I. Vendar naj ta člen v tožbi ne bi bil omenjen in naj torej ne bi bil predmet postopka. Tako bi bilo treba ugotoviti, da so v skladu s členom 4 Direktive in točko B Priloge I k Direktivi obveznosti na podlagi Direktive, ko začne čistilna naprava, ki jo aglomeracija uporablja, delovati, in ko prvi rezultati analiz pokažejo, da je sestava odpadnih voda v skladu s standardi, navedenimi v tabeli 1 Priloge I k Direktivi, izpolnjene.
- 23 Belgijska vlada ne izpodbija, da ima Komisija diskrecijsko pravico, da ugotovi, da položaj aglomeracije ni v skladu s členom 3 Direktive, če je zbrane manj kot 98 % njene komunalne odpadne vode, in zatrjuje, da je tako stališče zelo strogo, nesorazmerno in ne uresničuje cilja Direktive, ker je v takem primeru nevarnost za okolje zelo majhna oziroma celo neobstoječa, zlasti ker je bila v belgijskih aglomeracijah stopnja zbiranja teh voda višja od 98 %.
- 24 Belgijska vlada priznava, da valonska regija vseh obveznosti na podlagi členov 3 in 4 Direktive ni izpolnila v roku, ki ga Direktiva določa, in zatrjuje, da je bilo popolnoma nemogoče, da bi ta regija ob upoštevanju materialnih, tehničnih in proračunskih omejitev, ki jih je imela, izpolnila vse te obveznosti.
- 25 Komisija je ob upoštevanju informacij in rezultatov iz prilog k odgovoru na tožbo, ki ga je podala belgijska vlada, omejila predmet tožbe na očitke, ki se ne nanašajo več na 57 aglomeracij, ampak na 48 aglomeracij.
- 26 Komisija zato za 15 aglomeracij, in sicer Aywaille, Baelen, Blegny, Chastre, Grez-Doiceau, Jodoigne, Lasne, Obourg, Oreye, Orp, Raeren, Sart-Dames-Avelines, Soiron, Sombrefe in Yvoir-Anhée, ob upoštevanju informacij, navedenih v prejšnji točki, šteje, da stopnja zbiranja komunalne odpadne vode ne dosega 98 %. Iz tega naj bi izhajala neizpolnitev obveznosti zbiranja, kot je določena v členu 3 Direktive, kar naj bi povzročilo tudi neizpolnitev obveznosti čiščenja, določene v členu 4 Direktive.
- 27 Neizpolnitev obveznosti čiščenja, določene v členu 4 Direktive, v zvezi z 31 aglomeracijami, in sicer Bassenge, Chaumont-Gistoux, Chièvres, Crisnée, Dalhem, Dinant, Écaussinnes, Estinnes, Feluy-Arquennes, Fexhe-Slins, Fosses-la-Ville, Godarville, Hannut, Havré, Jurbise, Le Rœulx, Leuze, Lillois-Witterzée, Profondeville, Rotheux-Neuville, Saint-Georges-sur-Meuse, Saint-Hubert, Sirault, Sprimont, Villers-la-Ville, Villers-le-Bouillet, Virginal-Hennuyères, Walcourt, Welkenraedt, Wépion in Wiers, pa naj bi temeljila na dejstvu, da te aglomeracije nimajo čistilne naprave.
- 28 Aglomeraciji Gaurain-Ramecroix in Hélécine pa naj, čeprav sta dobro opremljeni s čistilnimi napravami, ne bi bili v skladu s členom 4 Direktive, ker naj zbiranje dvanajstih vzorcev, določeno v tem členu, ne bi bilo opravljeno v prvem letu obratovanja teh naprav.
- 29 Teh 48 aglomeracij je v valonski regiji.
- 30 Komisija dodaja, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso država članica ne sme sklicevati na praktične ali administrativne težave, da bi upravičila nespoštovanje obveznosti in rokov, določenih v direktivi. Poleg tega navaja, na eni strani, da je zakonodajalec Evropske unije, ki se zaveda obsega infrastrukturnih del, ki jih je treba opraviti za izvedbo Direktive, državam članicam določil dovolj dolg rok – in sicer rok 14 let, ki se je iztekel 31. decembra 2005 – za izpolnitev obveznosti glede aglomeracij, kot so te v postopku v glavni stvari, in na drugi strani, da je tožbo v obravnavani zadevi vložila skoraj 8 let po izteku teka roka.

Presoja Sodišča

- 31 Uvodoma je treba ugotoviti, da člen 3(1) Direktive določa obveznost natančnega rezultata, ki je oblikovana jasno in nedvoumno, da bi najpozneje do 31. decembra 2005 vsa komunalna odpadna voda iz aglomeracij s PE med 2000 in 15.000 vstopila v sistem za komunalno odpadno vodo (glej po analogiji sodbi Komisija/Španija, EU:C:2007:223, točka 25, in Komisija/Grčija, EU:C:2007:642, točka 25).

- 32 Komisija je zato edina pristojna za odločanje, ali je primerno uvesti postopek za ugotovitev neizpolnitve obveznosti in zaradi katerega ravnanja ali opustitve, očitane zadevni državi članici, je treba ta postopek uvesti (glej v tem smislu sodbe Komisija/Nemčija, C-431/92, EU:C:1995:260, točka 22; Komisija/Nemčija, C-476/98, EU:C:2002:631, točka 38, in Komisija/Grčija, C-394/02, EU:C:2005:336, točka 28).
- 33 Komisija je zato v obravnavani zadevi uvedla postopek za ugotovitev neizpolnitve obveznosti v skladu s svojo splošno prakso na področju zbiranja komunalne odpadne vode v aglomeracijah, v skladu s katero se ne glede na to, da Direktiva določa 100-odstotno stopnjo zbiranja, tak postopek uvede le za aglomeracije, katerih stopnja zbiranja je nižja od 98 %, ali kadar nezbrani preostanek v višini 2 % predstavlja PE, ki je višji ali enak 2000.
- 34 Komisija na podlagi teh ugotovitev ob upoštevanju informacij, ki jih je podala belgijska vlada, delno umika prvotni tožbeni zahtevek v zvezi z nekaterimi aglomeracijami in na koncu predlaga, naj se ugotovi, da 15 aglomeracij, navedenih v točki 26 te sodbe, ni izpolnilo obveznosti zbiranja, določene v členu 3 Direktive.
- 35 Ni sporno, da je teh 15 aglomeracij navedenih v tabeli iz priloge 1 k odgovoru belgijske vlade na tožbo, ki je bil Sodišču predložen 15. oktobra 2013. V tej tabeli je navedeno, da na ta dan navedene aglomeracije niso izpolnjevale zahtev iz člena 3 Direktive, kot jih je v obravnavani zadevi opredelila Komisija.
- 36 Belgijska vlada se ne sklicuje na položaje, kot so ti iz člena 3(1), zadnji pododstavek, Direktive, ki državam članicam omogočajo, da odstopajo od obveznosti v zvezi s sistemom s komunalno odpadno vodo, ki izhaja iz člena 3 Direktive.
- 37 Vendar ta vlada navaja, da je odločitev Komisije, kot je razvidna iz točke 33 te sodbe, v obravnavani zadevi prestroga in nesorazmerna, ker belgijske aglomeracije, obravnavane kot celota, zagotavljajo stopnjo zbiranja komunalne odpadne vode, ki je višja od 98 %. Tako naj bi bila nevarnost za zdravje in okolje zelo majhna.
- 38 V zvezi s tem je treba poudariti, da se sistem Direktive osredotoča na pojem „aglomeracija“, kakor je opredeljen v členu 2 Direktive. Obveznosti držav članic na podlagi členov 3 in 4 Direktive, kot so te v obravnavani zadevi, se konkretno nanašajo na aglomeracije in se razlikujejo glede na velikost teh aglomeracij. Zato je treba neskladnost z zahtevami Direktive preveriti glede na vsako aglomeracijo posebej.
- 39 Vsekakor je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso obstoj neizpolnitve obveznosti presojati glede na položaj zadevne države članice, kakršen je bil ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju (glej sodbi Komisija/Italija, C-525/03, EU:C:2005:648, točka 14 in navedena sodna praksa, in Komisija/Irska, C-279/11, EU:C:2012:834, točka 18 in navedena sodna praksa).
- 40 Belgijska vlada pa je v odgovoru na vprašanja, ki jih je Sodišče postavilo na obravnavi, priznala, da ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, in sicer 28. junija 2011, 15 aglomeracij, na katere se nanašajo očitki Komisije in ki so navedene v točki 26 te sodbe, ni izpolnjevalo zahtev zbiranja komunalne odpadne vode, določenih v členu 3 Direktive.
- 41 V skladu s sodno prakso Sodišča torej obveznost, da so vsi izpusti obdelani v sekundarnem postopku čiščenja ali primerljivem postopku, ki je določena v členu 4(1) Direktive, prav tako ni bila izpolnjena (glej v tem smislu sodbo Komisija/Grčija, EU:C:2007:642, točka 25 in navedena sodna praksa).

- 42 Zato je treba ugotoviti, da Kraljevina Belgija s tem, da ni zagotovila zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije Aywaille, Baelen, Blegny, Chastre, Grez-Doiceau, Jodoigne, Lasne, Obourg, Oreye, Orp, Raeren, Sart-Dames-Avelines, Soiron, Sombreffe in Yvoir-Anhée, ni izpolnila obveznosti iz členov 3 in 4 Direktive.
- 43 Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je podala belgijska vlada, delno umika prvotni tožbeni zahtevek v zvezi z nekaterimi aglomeracijami, in predlaga, naj se ugotovi, da 31 aglomeracij, navedenih v točki 27 te sodbe, ni izpolnilo obveznosti čiščenja komunalne odpadne vode, določene v členu 4 Direktive.
- 44 Ni sporno, da je teh 31 aglomeracij navedenih v tabeli iz zgoraj navedene priloge 1 k odgovoru belgijske vlade na tožbo, v katerem je navedeno, da 15. oktobra 2013 navedene aglomeracije niso izpolnjevale zahtev iz člena 4 Direktive.
- 45 Belgijska vlada nikakor ne ugovarja temu, da ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, teh 31 aglomeracij ni imelo operativnih čistilnih naprav in da zato zahteve iz člena 4 Direktive niso bile izpolnjene.
- 46 V zvezi z dvema aglomeracijama, navedenima v točki 28 te sodbe, je treba ugotoviti, da sta na dan, ko je Komisija vložila tožbo, imeli čistilne naprave, vendar v nasprotju s tem, kar določa Priloga I, točka D, k Direktivi, v prvem letu njihovega obratovanja ni bilo vzetih 12 vzorcev.
- 47 Komisija je zato zavzela stališče, da ti aglomeraciji še vedno nista izpolnjevali zahtev iz člena 4 Direktive in je vztrajala s tožbenim zahtevkom, ki se nanaša nanju. Vendar je Komisija na obravnavi pojasnila, da v zvezi s tema aglomeracijama ni nameravala spremeniti datuma, ko je treba presojeti obstoj neizpolnitev.
- 48 Belgijska vlada torej ne izpodbija tega, da ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, zadevni aglomeraciji nista imeli čistilnih naprav in da zato nista izpolnjevali zahtev iz člena 4 Direktive.
- 49 Zato je treba ugotoviti, da Kraljevina Belgija s tem, da ni zagotovila čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije Bassenge, Chaumont-Gistoux, Chièvres, Crisnée, Dalhem, Dinant, Écaussinnes, Estinnes, Feluy-Arquennes, Fexhe-Slins, Fosses-la-Ville, Godarville, Hannut, Havré, Jurbise, Le Rœulx, Leuze, Lillois-Witterzee, Profondeville, Rotheux-Neuville, Saint-Georges-sur-Meuse, Saint-Hubert, Sirault, Sprimont, Villers-la-Ville, Villers-le-Bouillet, Virginal-Hennuyères, Walcourt, Welkenraedt, Wépion, Wiers, Gaurain-Ramecroix in Hélécinne, ni izpolnila obveznosti iz člena 4 Direktive.
- 50 Belgijska vlada v zvezi z zamudo pri izvajanju del, potrebnih za zbiranje in sekundarno čiščenje komunalne odpadne vode, in posledično neizpolnitvijo svojih obveznosti iz členov 3 in 4 Direktive navaja materialne, tehnične in proračunske omejitve, ki jih je imela valonska regija.
- 51 Navesti je treba, da je zakonodajalec Unije, ki se zaveda obsega infrastrukturnih del, potrebnih za izvedbo Direktive, in stroškov, povezanih z njeno celotno izvedbo, državam članicam določil večletni rok za izpolnitev njihovih obveznosti, ki se je iztekel 31. decembra 2005. V skladu z ustaljeno sodno prakso se država članica nikakor ne more sklicevati na notranje težave, da bi upravičila nespoštovanje obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije (glej v tem smislu sodbi Komisija/Grčija, C-407/09, EU:C:2011:196, točka 36 in navedena sodna praksa, in Komisija/Irska, EU:C:2012:834, točka 71).
- 52 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba ugotoviti, da Kraljevina Belgija s tem, da ni zagotovila zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije Aywaille, Baelen, Blegny, Chastre, Grez-Doiceau, Jodoigne, Lasne, Obourg, Oreye, Orp, Raeren, Sart-Dames-Avelines, Soiron, Sombreffe in Yvoir-Anhée ter čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije Bassenge, Chaumont-Gistoux, Chièvres, Crisnée, Dalhem, Dinant, Écaussinnes, Estinnes, Feluy-Arquennes, Fexhe-Slins, Fosses-la-Ville, Godarville, Hannut, Havré, Jurbise, Le Rœulx, Leuze, Lillois-Witterzée, Profondeville,

Rotheux-Neuville, Saint-Georges-sur-Meuse, Saint-Hubert, Sirault, Sprimont, Villers-la-Ville, Villers-le-Bouillet, Virginal-Hennuyères, Walcourt, Welkenraedt, Wépion in Wiers, Gaurain-Ramecroix in Héléchine, ni izpolnila obveznosti iz členov 3 in 4 Direktive.

Stroški

- ⁵³ V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspehi stranki. Komisija je predlagala, naj se Kraljevini Belgiji naloži plačilo stroškov, in ker je bila ugotovljena neizpolnitev obveznosti, se tej naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

- 1. Kraljevina Belgija s tem, da ni zagotovila zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije Aywaille, Baelen, Blegny, Chastre, Grez-Doiceau, Jodoigne, Lasne, Obourg, Oreye, Orp, Raeren, Sart-Dames-Avelines, Soiron, Sombrefe in Yvoir-Anhée ter čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije Bassenge, Chaumont-Gistoux, Chièvres, Crisnée, Dalhem, Dinant, Écaussinnes, Estinnes, Feluy-Arquennes, Fexhe-Slins, Fosses-la-Ville, Godarville, Hannut, Havré, Jurbise, Le Rœulx, Leuze, Lillois-Witterzée, Profondeville, Rotheux-Neuville, Saint-Georges-sur-Meuse, Saint-Hubert, Sirault, Sprimont, Villers-la-Ville, Villers-le-Bouillet, Virginal-Hennuyères, Walcourt, Welkenraedt, Wépion in Wiers, Gaurain-Ramecroix in Héléchine, ni izpolnila obveznosti iz členov 3 in 4 Direktive Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS).**
- 2. Kraljevini Belgiji se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi